

ВІЙНА З РОСІЄЮ. МАКАРІВ ОЧАМИ СВІДКА

Зарицький Б. В., студ. (група ЕП-92, ФЕА КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Анотація. У статті наведено інформацію про жахливі злочини російських військових на території маленького містечка в Київській області. Автор статті був безпосереднім учасником описаних подій.

Ключові слова: вторгнення, механізована бригада, захисники.

Abstract. The article provides information about the terrible crimes of the Russian military on the territory of a small town in the Kyiv region has been described in the article. The author of the article was a eyewitness to the described events.

Keywords: invasion, mechanized brigade, defenders.

Вступ. 24 лютого 2022 року о п'ятій годині ранку моя сім'я прокинулися від незрозумілого коливання будинку. З новин у телефоні дізналися, що Росія розпочала повномасштабне вторгнення до України за всією довжиною спільного кордону та території Білорусі. За перший день агресії було завдано більш як сорок повітряних ударів по військовим об'єктам майже в усіх регіонів України. Керівництво України оголосили військовий стан і загальну мобілізацію. У нас відмінили заняття, батькам зателефонували і повідомили, що задля їхньої безпеки вони мають залишатися вдома і не виходити на свої робочі місця.

Аналіз стану питання. Містечко Макарів невелике, проте не має достатньої для всіх мешканців кількості бомбосховищ та укриттів, навіть сирени у нас не працювали. Тобто до війни ми були зовсім не готові. Мешканці багатоповерхівок задля своєї безпеки були змушені спускатися в підвальні приміщення, які зовсім не призначені для сховищ. У приватних будинках люди шукали порятунку у погребях.

Метою статті є доведення до читачів інформації про жахливі злочини російських військових на території маленького містечка в Київській області.

Методика, матеріали і результати досліджень. Під військкоматом та селищною радою вишикувалися черги чоловіків, які прагнули захищати рідне селище та Батьківщину. Величезною проблемою військкомату було забезпечення зброєю. Про форму та предмети захисту такі як каски та бронешилети, єдину надію на порятунок, взагалі не йшлося. Бажаючих змінити свою трудову діяльність на військову задля захисту Макарова було багато, проте хоч якось убезпечити себе при зустрічі з ворогом можливості не було. Обмежена кількість добровольців, які вступили до лав Територіальної оборони отримали автомати та набої до них.

Вже через три дні – 27-го лютого дві колони ворожої техніки, одна з яких була з літерою «V», ринули на Макарів. Гуркіт стояв страшенний. Частина з них закріпилися на околицях нашого селища, а інша рушила на Київ через окружну, де зустріла опір наших сміливців. Ворожу колону звісно не зупинили, адже автомати та коктейлі Молотова не в силах знешкодити танки, БТРи та озброєних до зубів рашистів. Одну з колон окупантів, зафіксованих місцевими, склали 15 танків, 25 БТРів, 15 уралів з військовими. Цього ж дня були перші жертви серед захисників та мирного населення. Три дні сили територіальної оборони самотужки чинили опір окупантам.

2 березня на допомогу підійшли бійці Збройних Сил України у складі трьох екіпажів 14-ої окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого та 95-ої окремої десантно-штурмової бригади. Цього дня околиці Макарова, окрім північних районів були очищені від ворога під час контрнаступу українських військ. Для населення з'явилась можливість виїхати.

Ворог постійно гатив по багатоповерхівкам, знищував водонапірні башти. 3 березня спостерігали бій. Літаки і танки обстрілювали центральні вулиці, де стояла на захисті наші БМП. Рашисти розбили БМП одним пострілом та весь екіпаж машини загинув.

4-го березня загарбники знищили вежу зв'язку кількома пострілами з танку. Відтоді ми були без світла та води. Зв'язку не стало ще раніше, бо наш зв'язок глушили російські війська. У багатьох мешканців опалювальні котли залежні від світла, тому вони і наша сім'я також залишилися ще й без опалення. Люди масово покидали домівки, у кого був свій транспорт. Людей із зруйнованих багатоповерхівок, які убезпечилися у підвалах, де жили вже кілька днів, виводили на евакуацію автобусами. Першочергово евакуювали жінок і дітей, а чоловіки залишалися на захисті селища. Наша родина залишалася вдома. Нелюди не припиняли руйнувати Макарів та вбивати його мешканців.

Кожного дня з п'ятої години ранку і до пізньої ночі було чути вибухи, автоматні черги. Снаряди літали над нашою вулицею та нашим будинком (ми живемо у приватному секторі), і у бік ворожих військ, і в бік, де стояли наші війська. Час від часу спалахували будинки неподалік від нас. Гасили пожежі самотужки, ніякі служби не працювали. Частіше й гасити було нічого, бо все спалахувало і за лічені хвилини вигорало. Люди, якщо встигали, вискакували у чому були, а були і ті, що не встигли вчасно покинути домівки. За кольором диму відрізняли лише чи то будівля чи техніка. Якщо техніка, сподівалися, що ворожа.

5-го березня дізналися, що наші війська контролюють на околиці Макарова трасу, якою загарбники рухались на столицю. Рашисти засіли на північній окраїні в районі кладовища, в дворах жилого мікрорайону приватних будинків за цегельним заводом та на гольф-клубі на виїзді з села Гавронщина. Саме на гольф-клубі ворога гамселили авіацією 6-го та 7-го березня вертольоти та літаки. Творилося таке, що здавалося не вижив ніхто. А вони, ніби ті таргани: «їх луплять, а вони не зникають». Як з'ясували пізніше, на території гольф-клубу невідомо з якою метою були збудовані ще до війни підземні сховища. Там рашисти переховувалися від обстрілів.

7-го березня російські війська авіаударом знищили Макарівський хлібозавод. 13 загиблих тіл витягли з під завалів, п'ятьох працівників вдалося врятувати.

Вагомий внесок у захисті Макарова та траси, якою росіяни намагалися лізти на Київ, зробила 14-та окрема механізована бригада імені князя Романа Великого. Їм вдалося знищити у боях шість одиниць ворожої техніки. З їх допомогою вдалося зупинити не одну колону ворога. Від їхньої вправної роботи одна за одною спалахували ворожі машини, піхота розбігалась хто куди. На превеликий жаль танк – зброя колективна, громіздка та не дуже мобільна. Саме тому їхня трудова діяльність та безпека речі несумісні.

8-го березня позиції наших захисників були виявлені ворогом. По нашим

військовим працювала артилерія. В цей день на північних границях міста, прикриваючи відхід свої побратимів під час раптового прориву окупантів, загинув танковий екіпаж з Волині під командуванням старшого сержанта Сергія Васіча в наслідок прямого влучання протитанкової керованої ракети. У танка від влучання зірвало башту, детонував боєкомплект. Старшому сержанту Сергію Васічу, його братам по зброї – старшому солдату Віталію Порхомуку, солдату Олегу Свинчуку присвоєно звання Героя України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» посмертно.

9-го березня ворог продовжував знищувати багатопверхівки та невелика кількість людей, котрі залишилися після потрапляння снарядів, вже бігли на евакуацію до будинку культури.

10-го березня з самого ранку почалося справжнє жахіття. Вибухи й постріли не припинялися. Вівся хаотичний обстріл Макарова з декількох сторін. Кілька разів окупант поцілів в будинок культури, де збиралися люди на евакуацію, там майорів наш прапор. Автобуси для вивезення людей вже не прибували. Людей по кілька чоловік легковими автомобілями перевозили через не до кінця зруйнований міст. В цей день і наша сім'я потрапила на евакуацію. Нас везли з групою евакуйованих в авто на підлозі із забитими фанерою вікнами. Ми їхали майже цілий день, куди не повідомляли. З того дня ми не чули ні вибухів ні пострілів, лише довгі звуки сирени.

Макарів продовжували нищити авіацією, важкою артилерією, танками. Про подальшу долю нашого містечка та його захисників ми дізнавалися з новин у телеграмі на сторінці нашого селищного голови Вадима Токаря. Кожного дня він викладав фото руйнувань та прізвища загиблих. Одного разу під час чергових масивних обстрілів декілька чоловік з Територіальної оборони знаходилися у бомбосховищі. І навіть туди було пряме влучання. Бійці від отриманих травм загинули.

25 березня у новинах повідомили, що Макарів у «сірій зоні». Жодні війська його не контролювали, ворог проводив знищення артилерією. 28 березня наші війська провели контр-наступ в районі села Мотижив Макарівської громади. За три дні, 1-го квітня, Макарів був під контролем ЗСУ. Ворог відступив, залишивши після себе більше 40% зруйнованого селища, було знайдено 133 тіла убитих, закатованих цивільних мешканця. І ця цифра не остаточна, бо мертві тіла людей продовжують знаходити. Відходячи рашисти залишили після себе розтяжки, замінували дороги. В результаті до групи ризику за своєю професійною діяльністю потрапили електрики та працівники на сільськогосподарській техніці, які не раз підривалися на ворожих мінах після звільнення Макарова.

Мій тато та рідний дядько у складі ЗСУ боронять нашу державу від навали ненажерливого ворога. Вони разом з тисячами наших захисників мужньо тримають оборону там, де окупант нищить нашу Батьківщину та намагається загарбати більше нашої території. Українські оборонці, не шкодуючи власного життя та здоров'я, відважно стримують та ліквідовують рашистів там, подалі від нас, щоб росіяни вже ніколи не ступили на землі Макарова, Ірпеня, Бучі чи будь-якому іншому клаптику землі України.

Висновки. На мою думку, саме від тяжкої праці наших відважних військових залежить безпека кожного з нас. Їхня відвага та патріотизм дає нам

можливість безпечно навчатися та працювати. Праця ж українських військових неоціненна та вкрай небезпечна. Адже вони завжди перебувають під прицілом ворожої зброї. Жоден власноруч викопаний бліндаж чи окоп та навіть тяжкий бронезилет, який постійно тримають на своїх плечах, не гарантує безпеки. Та не зважаючи на це, українські захисники зі зброєю в руках захищають наші кордони, нашу свободу, кров'ю та потом виборюють перемогу України, чим викликають повагу та захват всього світу.

«Урок відваги, який ви дали всьому світові, змінив нас усіх. Україна показала, що варто бути сміливим і сповненим гідності, що героїзм може бути чимось більшим, ніж суто моральним закликком, що це може бути ключем до перемоги.» – відзначив Дональд Туск.

Науковий керівник: Третьякова Л. Д., докт. техн. наук, проф. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)